

Přednosta Chirurgické kliniky FN Ostrava operoval v africkém Malawi

31.1.2025 - | Fakultní nemocnice Ostrava

Přednosta Chirurgické kliniky FN Ostrava doc. MUDr. Lubomír Martínek, Ph.D., byl součástí humanitární mise česko-slovenské neziskové organizace International humanity v africkém Malawi.

V jednom z nejchudších států světa rozšiřoval znalosti místních chirurgů. Dostal se také na operační sál, kde řešil několik komplikovaných výkonů.

Cesty, která měla podpořit zdravotnictví a vzdělání, se zúčastnil také děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, který je zároveň i předsedou zmíněné organizace. Kvalita zdravotní péče je v Malawi na velmi nízké úrovni. „Zdravotnictví je tam sice bezplatné, ale dostupnost je pro místní obyvatele minimální. Síť zdravotnických zařízení je velice řídká. A velmi, ale opravdu velmi špatné, je i jejich vybavení,“ ohlíží se za dvoutýdenním pobytem na jihovýchodě Afriky docent Martínek.

Na místě se setkal s podmínkami, které nikdy předtím nezažil. Pacienty do zdravotnických zařízení doprovází jejich příbuzní. Vzhledem k tomu, že v nich nefungují kuchyně, vaří jim, pečují o ně a přespávají pod lůžky. „Působil jsem v nemocnici na úrovni okresního města v Česku. Měla 250 lůžek a na to množství jeden jediný operační sál a anesteziologický přístroj. Když se operovalo a přivezli nějaký další akutní případ, nedostalo se na něj,“ uvádí smutnou skutečnost docent Martínek a doplňuje: „Chirurgii tam obstarávali dva lékaři. Jeden trochu vycvičený, druhý s tímto oborem moc seznámený nebyl. Neměli jsme možnosti laboratorního vyšetření. Byl tam sice rentgen, který ale nefungoval. Jediné zařízení, které aspoň trochu mohlo něco zobrazit, byl historický ultrazvuk.“

I kvůli špatné dostupnosti zdravotní péče nemocní pacienti přichází za lékaři pozdě. Jeden z takových případů operoval i docent Martínek: „Byla to pacientka, která v jizvě po císařském řezu měla přemístěnou velkou část orgánů dutiny břišní. Byl problém dostat je zpátky do břicha a najít dostatečně kvalitní tkáň, aby se podařilo defekt uzavřít. Měli jsme k dispozici i sítku, kterou jsme si dovezli. Díky ní se povedlo defekt překrýt tak, aby nedošlo k recidivě.“

Velmi špatné bylo i nástrojové vybavení operačních sálů. Podle Lubomíra Martínka by pomoc západního světa měla přicházet v několika směrech. „Řada nemocnic v Evropě má vybavení, které je z pohledu evropských lékařů nevyhovující nebo zastaralé. V Malawi by ale mohlo ještě dlouhou dobu fungovat a plnit svoji funkci. Jde ale i o to, aby tyto přístroje personál uměl správně používat. Tamní chirurgové by proto měli být trénováni v Evropě, případně evropští lékaři by je měli trénovat v Africe,“ uzavírá docent Martínek, podle něhož není vyloučeno, že by některý z malawských chirurgů absolvoval stáž ve FN Ostrava, podobně jako tomu bylo loni u lékaře z afrického Beninu.

<https://www.fno.cz/novinky/prednosta-chirurgicke-kliniky-fn-ostrava-operoval-v-africkem-malawi>